

MÙA NẮNG NÓNG, NGUY CƠ BỆNH ĐẠI ĐÁNG LO NGẠI

Thời gian gần đây thông tin từ các trang báo trên Internet thông tin có 04 trường hợp trên người tử vong vì bệnh dại: Một chủ quán nhậu thịt chó, mèo ở Bà Rịa - Vũng Tàu (theo nguồn Báo tuổi trẻ ngày 20/12/2024); tỉnh Gia Lai ghi nhận 2 trường hợp tử vong do bệnh dại vào chiều 26-12 (theo Báo Pháp luật ngày 27/12/2024); tại Đồng Nai 01 ca (nguồn Báo mới ngày 16/01/2025) do chó cắn nhưng không đi điều trị dự phòng hoặc điều trị không thích hợp (đến thấy lang hút nọc độc, trường hợp ở Đồng Nai). Năm 2024, theo báo cáo của ngành Y tế (*Viện vệ sinh dịch tễ Trung ương*), cả nước ghi nhận 88 trường hợp tử vong do bệnh dại tại 34/63 tỉnh, nhiều hơn 06 trường hợp so với cùng kỳ năm 2023 (82 ca). Trong tuần 2 năm 2025, cả nước chưa ghi nhận trường hợp tử vong nào do bệnh dại.

Tại Ninh Thuận, từ nguồn Chi cục Chăn nuôi và Thú y ngày 15/01/2025, tại thôn Đá Trắng, xã Phước Thái, huyện Ninh Phước người dân phát hiện 01 con chó không rõ nguồn gốc với các triệu chứng biểu hiện khác thường chảy nước dãi, tấn công người, đến ngày 16/01/2025, ghi nhận 10 người và 01 con chó bị chó nghi dại cắn. Chi cục Chăn nuôi và Thú y đã chỉ đạo phòng chuyên môn, trạm Chăn nuôi và Thú y huyện Ninh Phước phối hợp với chính quyền địa phương tiến hành kiểm tra xác minh, điều tra tình hình dịch tễ bệnh Dại và xử lý trường hợp chó nghi bệnh dại trên địa bàn xã Phước Thái; lấy mẫu bệnh phẩm gửi đến Chi cục Thú y vùng 6 xét nghiệm vi rút Dại trên chó. Đồng thời, thông tin đến Trung tâm kiểm soát bệnh tật tỉnh để phối hợp thực hiện phòng chống dại trên người (theo Công văn số 17/CCCNTY-QLDB ngày 15/01/2025); đến ngày 16/01/2025, đã có 9/10 trường hợp đến cơ sở y tế điều trị dự phòng. Kết quả xét nghiệm theo Thông báo số 25-133/TYV6-TH ngày 16/01/2025 của Chi cục Thú y Vùng 6 dương tính với virus dại (Rabies virus) đối với mẫu của con chó nói trên.

BỆNH DẠI: trên vật nuôi là bệnh do virus (Rabies virus) gây nên. Đây là một bệnh truyền nhiễm virus cấp tính của hệ thần kinh trung ương dẫn đến tử vong chắc chắn. Bệnh dại có thể gặp ở tất cả động vật có vú. Bệnh lây truyền chủ yếu do các chất tiết bị nhiễm, thường do vết cắn, vết liếm của động vật mắc bệnh dại. Đặc biệt, khi bệnh dại bùng phát, nó không chỉ ảnh hưởng đến sức khỏe của chó, mèo mà còn đe dọa tính mạng của con người. Dưới đây là những thông tin cơ bản mà người dân cần nắm rõ về bệnh dại.

Nguồn bệnh từ động vật: Chó, mèo thả rông, đặc biệt những con không được tiêm phòng đầy đủ; động vật hoang dã như dơi, cáo,... bị nhiễm virus dại truyền sang người. Ở Việt Nam nguồn bệnh dại chủ yếu là chó, mèo.

Cách phòng ngừa: Bệnh dại có thể phòng ngừa hoàn toàn nếu mọi người chủ động thực hiện các biện pháp phòng tránh, đặc biệt là việc tiêm phòng cho động vật.

CÁC BIỆN PHÁP PHÒNG BỆNH ĐẠI

- Tiêm vắc xin đầy đủ và đúng lịch cho chó, mèo.
- Tiêm vắc xin phòng bệnh dại cho người có nguy cơ cao như: cán bộ thú y, nhân viên phòng thí nghiệm làm việc với vi rút dại, người làm nghề giết mổ chó, mèo.
- Không đùa nghịch, trêu chọc chó, mèo.

- Xích, nhốt chó nuôi, mang rọ mõm cho chó khi ra đường.
- Cách ly, theo dõi chó, mèo, thông báo cho cán bộ thú y, chính quyền địa phương khi phát hiện chó, mèo nghi nhiễm bệnh dại.
- Diệt chó, mèo lên cơn dại hoặc nghi mắc bệnh dại trong khu vực có dịch.

- Đến cơ sở y tế để được tư vấn, tiêm vắc xin, huyết thanh kháng dại ngay sau khi bị chó, mèo cắn, cào, liếm lên trên da bị tổn thương.

Triệu chứng và hậu quả: Bệnh dại có thể gây tử vong nếu không được điều trị kịp thời, do virus gây tổn thương nghiêm trọng hệ thần kinh.

Triệu chứng bao gồm sốt, đau đầu, sợ nước, khó nuốt, và sau đó là liệt và hôn mê. Bệnh tiến triển nhanh và có thể tử vong vài ngày sau khi xuất hiện triệu chứng.

Dấu hiệu bệnh dại ở động vật:

1. Thay đổi hành vi: động vật nhiễm bệnh dại thường có sự thay đổi đột ngột trong hành vi, trở nên hung dữ, tấn công người hoặc động vật khác không có lý do.
2. Mất phương hướng: Động vật có thể tỏ ra lạc lõng, không nhận thức được môi trường xung quanh, đi lang thang, hoặc bị mất phương hướng.
3. Sợ nước: dấu hiệu đặc trưng của bệnh dại dẫn đến việc động vật không chịu uống nước mặc dù rất khát.

4. Liệt và yếu cơ: Bệnh dại gây ảnh hưởng đến hệ thần kinh, dẫn đến các triệu chứng như liệt cơ, không thể di chuyển hoặc mất khả năng kiểm soát cơ thể.
5. Tăng tiết nước bọt: Động vật bị dại thường chảy nước bọt nhiều do mất khả năng nuốt và co thắt cơ miệng.
6. Dấu hiệu tấn công bất ngờ: Động vật có thể cắn bất kỳ ai trong tầm mắt mà không có lý do rõ ràng.

Lưu ý quan trọng:

Rửa vết thương: vệ sinh vết thương ngay sau khi bị chó, mèo cắn. Rửa thật kỹ bằng xà phòng hoặc nước sạch ít nhất 15 phút, sau đó sát khuẩn bằng cồn 70 độ để giảm thiểu virus tại nơi xâm nhập. Rửa gần các chỗ thoát nước để các chất bẩn trôi ra cống không đọng lại trên sàn, nền nhà. Không rửa vết thương trong chậu, không nặn, bóp vết thương cho máu chảy ra hoặc làm dập nát vết thương. Tuyệt đối không được băng kín vết thương. Sau khi xử lý cần đến cơ sở y tế để tiêm phòng bệnh dại theo chỉ định của nhân viên y tế.

Kiều Trinh (ST)